

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sămbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fr., 6 luni 3 fr. 50 cr., 3 luni 1 fr. 75 cr.
 Pentru mareșale pe an 8 fr., 6 luni 4 fr., 3 luni 2 fr.
 Pentru strălinate pe an 12 fr., 6 luni 6 fr., 3 luni 3 fr.

Pentru abonamente și inserșii a se adresa la:

Administraținea tipografiei arhiepiscopale Sibiiu, strada Micașilor nr. 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacținea „Telegrafului Român”, strada Micașilor Nr. 47.

Epistolele nedreptate se refuză. — Articuli nepolitici nu se lasă public.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 18 cr. Anunț cu litere galbene și — timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Excelența Sa preasfântul părinte arhiepiscop și metropolit Miron Romanul a primit gradul academie de doctor al teologiei, care facultatea teologică dela universitatea ces. reg. Francisc-Iosefina din Cernăuți, cu prelaatul înviorat la Maieștea ces. reg. și apostolică din 25 Iuliu 1879 i l'a conferit drept onoare prin diploma din 20 Decembrie al aceluiași an.

Revista politică.

Sibiiu, în 23 Ianuarie.

Din Budapesta se scrie la „Ellenzék”, că guvernul se propoștea cu un aparat mare pentru algerii. Scopul este a suprima opoziținea independentă în Teara de jos (Alföld). Corespondenții numite numite guvernului optimism când crede, că independentii vor avea numai 80—85 de reprezentanți în dietă și susține, că independentii vor avea 100—120 de cercuri. Un lucru nu se poate trage la îndoaială. Partida opoziținea independentă încă este foarte activă și nu se spărie de nici o întreprindere a guvernului îndreptată în contră.

Dela 1 Martie încolo „Egyetértés” va eđa și o foaie săptămânară pe an, cu 2 fl. pret de prenumeriune. Foaia aceasta este destinată pentru poporul de rând.

Și casina națională (maghiară) din Budapesta face politică. La reconștituținea comitetului casinei, comitele suprem al Honvulu Lede Majthényi a renas afară, contele Csáky a intrat numai cu un vot majoritate în comitet. Cel distins este calificat de călăuz masele și cel din urmă este „vinovat”, că a grătat lui Col. Tisza la anul nou. Este de însemnat, că pe când oamenii lui Tisza stău respinși, contele Iulie Andrásy este obiectul ovatiunilor. Nu cumva a devenit și Andrásy membru al opoziținea independentă?

În jumătatea monarchiei, numită Cislaitanie, se schimbă timpul foarte des: odată arată crăia ministerială și alte cînd ministerială. Într-aceia însă luptă între Neufci și Cechi se continuă. Terenul luptei, ce și l'au alese deocamdată, este al instrucțiunilor de șos până jos et vice versa.

După cum nu e înconștințat serviciul nostru telegrafic, dice „Timpu” d. Comodoros, capul guvernului grecesc, a înaintat puterilor o nouă circulară. Tesa susținea în acest document, al căru scop este, a face se respingă propoșerea din circulara din urmă a Porții, este considerată de presa europeană în genere ca foarte nouă și ciudată. Circulara grecescă susține că Turcii, deșt ocupă teritoriu imperiului lor în Europa de patură sute de ani, n'au fost considerați niciodată de puterile europene ca stăpînuli legitimi ai acelor teritorii. În sprigulul acestei țeri și totu nouă, d. Comodoros amintese întinderele teritoriale pe cari congresul din Berlin, în scoțarea Turciei, le a acordat România, Serbiei și Muntergrulu. De aci ministrul grece conchide, că puterile

europene au dreptul se în dela imperiu otoman Epirul și Tesalia pentru a le da Greciei. Este adevărat că principalele au cucerit teritoriile ce li s'au atribuit în urmă; dar ministrul grece adoga, că nu atărna decît de regalul grece de a face tot astfel cu Epirul și Tesalia, și dacă n'au luat parte la reșoibu, dacă a salvat pacea europeană, atîpîndu-se dela a lovitura de grație imperiului otoman în 77, această atitudine merite o recompență, asupra căreia puterile fac reu că stau la tocmală.

Circulara grecescă, cu toată teoria interesantă, pe care o susține nu placea romanului dori. Puterile sînt hotărâte, neputînd face altfel, se notifică Porții, că ele acceptază propoșerea de conferență, conținută în nota turcească dela 14 Ianuarie, sub reșerva însă ca Poarta se oblige pravea a spori într-o măsură însemnată linia de graniță, propoșă în nota dela 3 Octombrie. Se crede că Turcia va eede la această condiție, și dacă propoșerea turcească e sinceră și Grecia nu se va grăbi a lua ofensiva, cum se crede că este hotărâtă, conferența ambasadiorilor se va deschide îndată ce Turcia va respunde la notificarea turceilor.

Dreptul istoric al Românilor din Ungaria.

(Urmasa 2.)

Desvoltarea unei țeri precum și raporturile sociale ale populației se caracterizează deseori mai nimerit prin dreptul istoric în țară pe timpul cutare; se căutăm deci în istoria dreptului public al regalului Ungariei, pentru a primi o deslășire în chestinea noastră încurcătă.

Ca drept public se ținea în Ungaria înainte de toate așa numitele *Deverta* ale unor țeri, mai cu seamă articuli dietali, pe cari i-adăam în *Corpus Juris* (parte și la Kovachich: *Vestigia Comitum* et Supplement); de categoria aceasta se ține și *Tripartitum* de Verboșcy, o codificare a dreptului scris precum și a dreptului obicinuit ungurec, care abia la dieta revoluționară din Hatvan 1525 a devenit lege a țerei. Acest drept al țerei era în putere cu deosebire dela anul 1222 în rîndul dăunilor pentru nobilimea regalului, ca fiind purtătoarea statului, și se desvalta în privirea aceasta tot mai unilateră.

Afară de dreptul acestei intemeiat pe decret dietale mai era în Ungaria încă un drept înviorat prin privilegii regale, cu totul deosebit și excludent de dreptul obștesc; acesta avea putere mai cu seamă pentru cei mai târziu veniți. Acestui sistem de drept au de a mulțimi cu deosebire dreptul sășeci din Transilvania (*septem sedes sazonales nec non duo, cum terra Brasovienis et Bistriensis*) autonomia lor după dreptul nemțesc. Mai aproape de ei stau orașele Zipsei, de asemenea sub un comite deosebit; tot astfel și coloniștii nemțeci din spre apus de Arabela, din districtele montane, și pretindentea, unde sînt coloniști nemțeci; pentru totu acesti de cîrînd ve-

niți are putere numai dreptul nemțesc și nu cel ungurec din *Corpus Juris*. Asemenea cei și coloniștii nemțeci aveau și Comanii, Iazygii și alte neamuri de origine asiatică districte proprie în stăpînirea lor în virtutea privilegiilor regale, aveau administrație proprie, jurisdicție proprie etc., așa încât și ei se arată eximati de organizația obștescă a țerei și de dreptul țerei. O a treia grupă asemenea este acea a Sărbilor imigratiți din peninsula balcanică, cari în puterea multor privilegii încă formau o unitate națională și bisericăscă deosebită sub voivodii proprii (la început sub principii din neamul Brancovicescilor) și sub patriarhii proprii. În chipul acesta au fost înzestrați totu cei de cîrînd veniți în Ungaria, mai cu seamă dacă veniau în număr mai mare, cheșăzîndu-li-se însușirile lor naționale prin privilegii; ba chiar și Tigani, cei atîd de desprețuți în toată Europa, au primit în Ungaria după venirea lor în privilegiu dela regele Sigismund în a. 1428, în puterea căruia nu puteau fi judecați decît numai de voivoda lor național¹⁾. În chipul astată aflăm în Ungaria cea vechie tot atate exempțiuni dela dreptul obștesc cîte coloni.

În tractamentul dreptului public ungurec se arăteșe în de obște numai aceste două categorii de raporturi juridice; toate celelalte ce au sînt cuprinse în cadrul dreptului ungurec și al celui excepțional, pe care l'au și numai colonial, se declară pe scurt ca fiind lipsite de drept. Nu vrem se disputăm asupra acestui punct de privire, ce obicinuesc a-l ocupa cu predicție învățai ungureci în istoria dreptului, și nădădîm că de alta parte, a ne pute nișe va concede libertatea și a nouă interes de punctul de vedere istoric de raporturile juridice ungureci.

Dacă frunđăm în *Corpus Juris* și în celelalte colecțiuni de legi ungureci, găsim hotăriri cu totul deosebite, cari nu se potriveșc în cadrul dreptului ungurec, dar totu așa de puțin în cadrul dreptului exempt colonial; hotăriri ce patură firea lor stărnesc chiar interesul căștătorului străin. Să dăm un exemplu bătorului la ochi: în articulu dietei din Seghedina dela anul 1495²⁾ cetim sub art. XXV următoarele: *quia Valachi, Rutheni et Sclavi, fideim Valachorum tenentes rustici, qui alias ad lucrum Camerae regiae numerari assueti non fuissent, tales tam Regales, quam aliorum ad presentem exercitum numerari debeant, et insuper, pro ut, et quemadmodum alias exercitatur consueti sunt exercitatur tenentur*. Dacă examinăm mai de aproape acest articulu dietei, apoi aflăm, că Valachi, Rutheni și Slovaci (căci în deobște aceștia se țineau sub numele de Sclavi) nu obicinuan să plăte impozitele usitate în țară, *lucrum Camerae*; deoacore nu puteu însă presupune, că o popu-

lație atît de considerabilă, ce cuprindea trei neamuri destul de mari la număr, se fie rîmas fără nici o îndetorie față cu vistieria statului, trebuie se presupunem că îndetoria a acestor neamuri la contribuție, care nu era hotărâtă în legea țerei, se deosebia cu deslășire de cea usitată în țeară și hotărâtă prin lege, fiind poate întemeiată pe un obicei foarte vechi și pe o particularitate națională. Totu așa aflăm în articulu acesta, că Valachi, Rutheni și Slovaci n'au fost cuprinși în banderul țerei; că pentru sculara oștirii lor se cerea o hotărîre anumită, ce nu se norma totdeauna prin articuli dietali; și că în așafai oștiri acestor neamuri, oșinul la reșoibu nu erau înarmați și nu se rînduan după chipul usitat în țeară, ci după obiceiul lor particular. Și deoacore îndetoria de a contribui și de a face slujba oștăscă se ține de cele mai însemnate îndetorii ale locutorilor fie-cărui stat, excepția Valachilor, Ruthenilor și Slovacilor, precum și cruzărea particularităților lor naționale nu se poate ține în pușin; și de oare ce detorințele ce le au cetățenii, corespond și drepturi, trebuie se concludem analog, că îndetoriilor hotărîri prin particularitatea națională corespond și drepturi particulare naționale.

Aceste detorințe și drepturile presupuse pe temeiul acelor na sînt hotărîri în însăși legea țerei, se recunoșc însă de ea ca existente și valide, se ține deci de esansa dreptului obicinuit, care formează o parte înțregitoare a dreptului țerei public și dacă dreptul obicinuit ce priveșce raporturi familiare vechi și stări nemene este de însemnatete pentru studiul istoriei fără deosebire de țeară și de naționalitate, apoi sîntem îndreptățiți a presupune, că și un drept obicinuit, care hotărășce poziția ce o au avut trei neamuri numeroase în regalul Ungariei, va fi de oare care interes pentru știință și de aceea vom consacra acestei teme interesante unele pagini ale cărții noastre.

(Va urma)

Discursul

deputatului Sennyey ținut în ședința dietală dela 24 Ianuarie st. n.

(Urmasa.)

Stimabilul meu amie, dl. ministră de finanțe, a făcut deocînd față cu stim. meu amie B. Lukács o declarațiune, care pentru simpatia ce o am către dietă și către așlinele sale delimitătes demno a fi așprețiale, am ascultat-o cu temere mare. El a amintit, că miș este și a treia cale adică mizeruna exagrată, dar dănsul nu va porni pe calea aceasta. S'fîmi crează însă st. amie, că dacă acest proiect de lege se va vota — și dacă dănsul în studiul acestuia va observa neajunsurile și vicesănele cele multe ce vor reșultă dintr'el; dacă în urma acestui sistem financiar se va manifesta în bugetul venitorilor prin cifre înșorabile o inevitabilitate alie: atarec ori dănsul ori altul va fi silit se ste întorcî din calea aceasta — mă tem numai se nu fie prea târziu. (Adevărat! Așa este în stă ga). St. meu

¹⁾ Czörnig: *Etiographie der öster. Monarchie*, Wien 1855, II. p. 122.
²⁾ Kovachich, *Vestigia Comitum*, p. 342.

mania, inamicii dela 1866, sunt legate astăzi prin cea mai bună ecentă cordiale.* Dar principele Carol de Hohenzollern a rămas pe tronul României, și ceence fuse ordonată un post înaintat în contra lui, înaintea, poate deveni acum, stărua lucrurilor fiind schimbată, un post înaintat în contra Rusiei.

Principele unite Moldova și Țeara-Românească, de mult timp așeză de luptă între interesele opuse ale Austriei și ale Rusiei, sânt și ași o asemenea așeză într'un grad și mai mare, dar în ori-ce cas de o importanță mare dela tratatul de Berlin din anul 1878 încoace, în acest sens de lucruri și în acest punct de vedere vom considera deci raportul României către Rusia și către Austria.

Când, în Aprilie 1877, Rușii au trecut Prutul și a început astfel efectiv ultimul războiu ruso-turc, încheiașă cu câteva zile înainte, la 4/16 Aprilie, o convenție cu România pentru regularea pacifică a trecerii lor prin țară și au stipulat în mod expres, că garantează "Integritățile actuale din teritoriul românesc".

Teritoriul românesc în acea "integrități actuale" exprimate, precum se știe, și partea acea a Basarabiei, care prin tratatul de Paris din 1856 și se restituie Moldovei și care cu Moldova și Țeara-Românească împreună forman principatul unit al României.

În cele dintâi luni ale secolului din anul 1877 mica și se atunci puțin profită armatei române se înșiră înaintea Dunării pentru apărarea frontierelor proprii. Între aceste guvern române trata cu Rusia în privirea intrării armatei sale în acțiune contra Turciei. La început Rusia nu voia să știe nimic despre aceasta; încă în Iulie 1875 d. de Nefiodoff respunse ministrului de externe al României, cu oare-care trufe, că Rusia n-are nevoie de ajutorul Românilor. Bătută însă de Osman-pașă la 19 Iulie, nefiind în stare să se împotrivă în câmpul de luptă ale Plevnei cu repeziunea cea mare, duce Nicolae se vedu silit printr-o degeșă prezentă dela 6/18 August 1877, adresată principelui Carol al României, să ceară ajutorul armatei române. Într'un timp s'a contestat existența acestei degeșă. Dar ea exista fără nici un fel de îndoială. Autorul acestor scrisori a avut testul ei autentice în ochilor. E scurs, scris frunțoz, și în roșă pe principele Carol de către Dușanica cu armata dinaintea Plevnei din cauza bătăliei din partea Turcilor.

Astfel mica armată română, condusă de principele Carol în persoană, trecu Dunărea, avu o parte esențială la împurcarea și luarea Plevnei și s'a dovedit o trupă bună, după mărturisirea unimă a martorilor oculari.

Când, la 19 August 1877, Osman-pașă veni înaintea Dunării, și se adresă spre apus, a trebuit să se predea și a fost făcut prizonier de către generalul român Cerchez. Astfel degajă și spața, Rușii putură lua cu asalt trecătoarea Șipca, care la 20 Ianuarie 1878 își înșiră intrarea în Adrianopol. Soartea rebelului era hotărâtă.

La 19 Februarie (3 Martie) deși s'a încheiat pacea preliminară dela San-Stepano. (Vezi str. 24.)

Correspondențe particulare ale "Telegrafului Român."

Brasov, 19 Ianuarie 1881. D-le redactor! Concertul d-lui G. Dima, vestitul cântăreț român din Brasov, care a fost atât de bine primit și distins pentru talentul său muzical, de Maria Sa Doamna Românilor, și care a cântat cu cel mai strălucit succes la curtea Domnitorului Carol și în sala Ateneului din București, iar în Iași în sala lui Sutz, George Dima, cu carele se pot fall Români d-ștră-

veni, venind la Brasov, a dat în 15 Ianuarie curent un concert în sala dela Nr. 1 de aici, prin concursul doamnei d. Adam și domnișoarei Irena Constantines și a d-lor H. Geifrig și O. Neubner, cu rezultatul cel mai strălucit.

Programa a fost foarte interesantă: ea reprezintă atât componiști strict clasici precum: Handel, Haydn, și regele cântecului Schubert, precum și componiști moderni — de rangul I, precum Mendelssohn, Schumann, Jensen, Lassen, Escher, Chopin și Rubinstein moldoveanu (născut lângă Iași) și în fine componiști români: Scheletti și Humpel din Iași.

Domnul concertist George Dima dispune de o voce puternică de bas, care a ajuns un grad însemnat de dezvoltare artistică. Cu deosebire a scesat domnia sa în balada "Archibald Douglas" de Loeve prin o declamațiune puternică, sigură, plină de simț muzical, și prin o coloratură excelentă. Nu mai puțin așeză a scesat domnia sa în aria românească "Dorul" de Scheletti, care între componiști români de înalta notorietate românească ocupă de sigur rangul I; precum și în piesa "Nurul de vâjelă" de Humpel, un cântec simplu, bineșimț și profund, conțut în stil adevărat românesc popular, ce diferă esențial de celelalte compozițiuni românești abundante de frase goală.

Astfel mărturisim, fără exagerațiune, publicul muzical a avut ocaziune să se gaste unele din momentele cele mai plăcute, ce la poartă prezenta un cântăreț de valoare eminentă, și să vadă deplin justificare cele ce s'au scris cu obiectivitate în presa străină din Germania: în "Musikalische Zeitung" și "Musikische Wochenblatt" din Lipsa, și în "Musikzeitung" din Berlin. despre talentul de cântăreț al lui G. Dima, documentat în atâtea rânduri în sala "Gewandhaus" din Lipsa, în urma cărora producțiuni juridice muzicale în atâtea confări domniei sale, unicului și celui dintâi Român, premiul "fundaziune Mozart".

Am comite un act de înșirăție, dacă cu această ocaziune am uitat să relevăm talentul d-nei L. Adam și d-soarei Irena Constantines, cari pentru variațiune, au oferit diul concertist binevoitorilor lor concurs.

Doamna Adam, soția dlui advocat Carol Adam, posedă o voce nu puternică, dară plăcută și bună scolară. Dănsa a cântat 2 cântăce de "Esse" și "Lassen" și duetul, di Schöpfung" de Haydn cu d-nul concertist G. Dima.

Domnișoara Irena Constantinesă a scesat mult aplaus prin scesatura piano a grelelor piese "Overture Hebridele" de Mendelssohn și Scherzo" de Chopin, prin cântecul ei sigur, și puternic, și a speranță și dănsa ocupă un loc în atâtea muzici în specialitate sa, va deveni cu timpul o artistă excelentă muzicală.

Nu putem încheia a nu semnală umirea noastră, că sala spațioasă dela numărul I a fost plină ca nici odăvită la concert. Ce a fost însă pentru privitorul român mai umitor era, că trei pătrimi din privitori au fost străini.

M. T.

Varietăți.

* (Mulțămă publică) În numele creștinilor bisericii gr. ort. din Sadu subscrierul vine a duce stăruință doamnei Maria veduță Michale Sili, locuitoarea în Sibiu care mai caldărosă mulțămă pentru darul fecut numei biserici, care dar consistă din o căldură de argie cumprată cu o floare, și a servise apoi podoba casei lui D.șu.

Sadu în Ianuarie 1881.

Ivan Popovici m. p., par. gr. or.

* (Bal românica în Budapeșta) se va a româna de societate de lectură "Petru Maior" în 21 Faur. n. 1881. În pusa se va prezenta jocul național "Calușierul". Cu ocaziunea aranjării acestui bal român în Budapeșta în favoarea Societății de lectură "Petru Maior" din Iași.

În acest an a ne adresa către întreg publicul român, care ne-a dat și în trecut atâtea dovezi de bunăvoință, ca considerând de o parte însemna tatea Societății de lectură pentru jumene noastră, de altă parte mijloacele nesuficiente, de cari ea dispune, se binevoiască a contribui după putință cu o sumă or-că de mică la scopul propus, care întrece la existența și asigurarea venitorului acestei Societăți. Societatea în present dispune de un fond de 2000 fl. grație concursului binevoitorii, ce în trecut s'a manifestat pentru ea; acest fond însă ar trebui înmuțat cel puțin la 6—8 mii de fl. pentru ca această Societate să-și vadă existența pentru tot deuna asigurată. Comitetul subscris volin a promova ajunșea acestui rezultat spre a se asigura că societatea a pută adauge o sumă, ca astfel jumene noastră să o vedem prosperând succsesivmente pe terenul cultural. Jertfa ce o vom aduce cu toții, va fi a progresului juminei și a venitorului națiunii. Ofertele binevoitoare, ce le vom cutia în publicitate, ne rugăm a le trimite curatoarii Societății: Ilustratei Sale Domnului Ioan cavaler de Bucșarin, Jude la malca curții de apel (Budapeșta, Wassollygassa 4. sz) până în 25 Febr. Domnol colectanții le exprimăm de acuma mulțămă noastră sinceră pentru binevoitorul concurs și ostensela, ce o vor aduce în interesul causei. Bilete de intrare se pot cetpa în cancelaria comitetului aranjator (Bel. vora vacii utca 13. sz) le emeț 30. ianuară la orele 10—12 a. m. și 4—6 p. m. Bilete de persoană 4 fl. Bilete de familie plus 2 membrii 7 fl. de aci în sus după fe. care membru a familiei 2 fl. Oferte marimonose se vor primi cu mulțămă, și se vor cutia în publicitate.

Budapeșta 1 Februarie, 1881.

Cu deosebă stăim.

Geratina Iatui m. p.,

președinte.

Emil cur de Peșcaru m. p.,

Alexandru Duma m. p.,

vice-președinte.

În numele societății "Petru Maior":

George Serbu m. p.,

președinte al societății, deputat dietal și adv.

* (Jurnalul în Ungaria) În anul 1881 apar în Ungaria 558 de jurnale. Între aceste sunt 353 maghiare (față cu 367 din anul 1880); 120 germane (față cu 114 din 1880); 56 slave (față cu 61 din 1880); 20 române (față cu 16 din 1880); apoi 3 italiene, una franceză și una eвреască.

* (Vărsatul în Brasov). În săptămâna din 23—29 Ianuarie n. s'au bolnavit 53 persoane și au murit 13, va se dică s'au bolnavit cu 5 și au murit cu 6 mai puțin persoane în săptămâna antecedentă și așa boala scade pe di ce merge.

* (Mașina de aburizat). După cum ne spune "Kronst. Ztg." s'ar vorbi prin Brasov, că acolo un individ se ocupă cu invențiunea unei mașine de aburizat, căruia i-ar fi și succos concurenșă mai mare. Proba are să se facă cu priegii un timp mai favorabil. Individul cu această mașină de altmătrelea foarte simplă și totuși practic construită vrea să se suie pe Tâmpa, de unde apoi va abura până în piața din cetate.

* (Universitate în Balajți) În apropiere de Micoșul se așă o comună, despre care lumea până

acuma puțin s'a interesat. Pe această comună însă o acceptă un viitor mare. În zilele aceste deală murind în Micoșul domul de Balajți cu înțelegerea de unic în fânul său a testat fi pentru scoala, de-a șase de mii în Balajți o universitate cu o facultate juridică și medicală dispunând mai departe, ca de vremece acest capital pentru acest scop nu este suficient, se se do spre fructificarea până când prin interese se va urca la suma de 4—5 milioane.

* (Mâncat de lupi). Nu trece garnă, în care se nu se audă, că s'a găsit o păreche de cisme cu pictoare înfrânțole, ca română dela căta o pradă lupoaică. Cam de lupii au respect așa mare numai de cisme, nu scim, destul că ei au rotte celelalte haine dar nu si cismele. Acum însă avem un cas, unde lupii s'au oprit la oinci. Așa se scrie, că un biet drotar slovac în 25 Ian. n. în apropiere de Deva fu atacat de lupi în drumul țerii și rămas tot până la oinci, cari și începu să mănăcă de bună seamă și pictoarele țianole. Casarii de aceasta se știe că s'au mai întemplat în earca aceasta foarte mult în deosebire părți ale Transilvaniei și Ungariei.

* (Defraudățiune). Desideriu Horvath din Barasva jurist la universitatea din Budapeșta și cassarul reuniunii pentru ajutorarea juriștilor s'eraci defraudând din fondul reuniunii șereci 4000 fl. v. a. Conform § 105 din statutele disciplinare ale universității fu eliminat din toate universitățile ungurești pentru todeuna.

* (Bibliografie). A eșit de sub tipar cartea intitulată "Manual de explicare. Invățăturilor în corale evanghelice" de Al. N. Peșcu, profesor la Seminarul din Galați. Cartea este aprobată de ș. Sînod al României; și se așă de vândare în Galați la autor și în București la librăria Sococ. Prețul trei lei noi.

* (Din Dobrogea). Prefectul și primarul din Constanța numai decurând au primit ordine, a înființa o școală de model pentru bășii și fetițe. Spre acest sfereș s'a înțepocit un comitet, a cărui membri sînt din foarte diferite persoane ale societății.

* (Îndreptare). În articol Sibiu din nr. 9, pasagiul din urmă este de a îndrepta: "Morală precum și imorală politică nu rămâne nici când neperscrată."

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

La invățământul religios.

... de s'ar adă sau s'ar puțin cupreza în școlile invățământului religios, și anare sistem nu poate fi religii și cu eșt se vedă-mă creștin, cu eșt adă în școlile...

(Max. Müller, conferința la Mănăstirea în anul 1878, v. dr. I. Păunescu, Principii din pedagogie generală, Sibiu, 1880. p. 25.)

(Dr. Urmas)

Cu încetul se deșteapă în copil și simțul de dependență și de înțelegătorie a tot ce este omnia. Căci ești părinții cei mai îngrijitori nu sânt în stare a asigura sănătatea, fericierea și viața copilului. Părinții înșiși sânt supuși unei puteri mai înalte. Nici o Intelepciune sau putere omească nu garantează prosperarea lucrărilor omeșene, nici soartea popoarelor și a indivizilor. Totul de ce se lipsește înima omului, se clătără și e schimbat. Copilul înaltă și nu poate rămâne acuma timp îndelungat necătorită lucrărilor omeșene și astfel l'este binevoită scirea; despre o putere mai înaltă și despre ajutorul de s'au precum și despre viața cea după.

